



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2021, čj. 10 A 55/2021-4,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost proti výroku III. a IV. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2021, čj. 10 A 55/2021-4, **s e o d m í t á .**
- II.** Kasační stížnost proti výrokům I. a II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2021, čj. 10 A 55/2021-4, **s e z a m í t á .**
- III.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou u městského soudu domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného při vyřizování jím podané žádosti o poskytnutí informací ze dne 4. 3. 2021. Žádost o informace žalobce odůvodnil tím, že se zabývá systémem veřejné správy a samosprávy, a proto v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, požádal žalovaného o poskytnutí informací. Současně s žalobou žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů a podal také návrh na vydání předběžného opatření.

[2] Městský soud v záhlaví označeným usnesením zamítl žalobcovu žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů (výroky I a II). Výrokem III tohoto usnesení městský soud odmítl návrh na vydání předběžného opatření a výrokem IV městský soud žalobce vyzval k odstranění vad žaloby.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností. Stěžovatel uvedl, že se dlouhodobě zabývá legislativou veřejné správy, proto se dožaduje poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. To je jeho ústavně

zaručené právo. Rozhodnutí městského soudu stěžovatel považuje za diskriminační a dehonestující. Městský soud mu brání v přístupu k soudní ochraně. Stěžovatel navrhl, aby NSS napadené usnesení městského soudu zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení. Navrhl také, aby NSS věc přikázal k projednání a rozhodnutí jinému senátu městského soudu.

[4] Žalovaný se ztotožnil se závěry městského soudu. Uvedl, že stěžovatel podává enormní množství návrhů, které nemají zásadní dopad na jeho život. Není proto důvod, aby náklady s tím spojené nesl někdo jiný než stěžovatel. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků, nebylo možné vyhovět ani jeho návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů. Nadto, jak již podotkl městský soud, stěžovatel se v této právní problematice orientuje a k hájení jeho zájmů není zapotřebí, aby mu byl ustanoven zástupce-advokát. Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[5] Podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Rozhodnutí o předběžném opatření je právě takovým rozhodnutím. Kasační stížnost směřující proti části rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o návrhu na předběžné opatření, je proto nepřijatelná (viz např. usnesení NSS ze dne 15. 2. 2006, čj. 3 Ads 5/2006-53, a 17. 1. 2019, čj. 2 As 13/2019-5). NSS proto kasační stížnost ve vztahu k výroku III napadeného usnesení městského soudu odmítl.

[6] Podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Usnesení, kterým soud vyzývá účastníka řízení k odstranění vad podání, je rozhodnutí, kterým se pouze upravuje vedení řízení (viz např. usnesení 8. 2. 2012, čj. 1 As 13/2012-12, či ze dne 11. 7. 2012, čj. 2 As 97/2012-32). NSS proto kasační stížnost ve vztahu k výroku IV. napadeného usnesení městského soudu odmítl.

[7] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.

[8] Městský soud dospěl k závěru, že stěžovatel je sice nemajetný, ale není namístě jej osvobodit od soudních poplatků, neboť v této věci jsou dány výjimečné okolnosti, za kterých je možné účastníku řízení odepřít přiznání osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel podle názoru městského soudu podává velké množství žádostí o informace a následných žalob. Tyto spory mají původ ve stěžovatelově zájmu o věci veřejné a fungování veřejných institucí. Požadované informace se však nijak netýkají života stěžovatele.

[9] NSS již dříve ve svých rozhodnutích konstatoval, že i přes nepopiratelný význam práva na informace nelze odhlédnout od skutečnosti, že tento nástroj ke kontrole veřejné moci může být jednotlivci i zneužíván a může ve specifických případech vést k ojedinělým poruchám při výkonu veřejné moci či k dočasné paralýze povinných subjektů (viz např. rozsudky ze dne 26. 3. 2015, čj. 10 As 20/2015-87, bod 19, nebo ze dne 12. 3. 2015, čj. 2 As 24/2015-52) či přinejmenším může zahltit soudní soustavu množstvím neopodstatněných žalob, a prodlužovat tak řízení v jiných věcech (viz např. rozsudky ze dne 23. 9. 2019, čj. 7 As 196/2019-14, a ze dne 17. 7. 2019, čj. 1 As 191/2019-14). V takových případech proto není potřeba, aby náklady na svévolné uplatňování práv nesl stát. Tyto náklady si musí nést sama osoba, která se chce soudit (viz např. rozsudek NSS ze dne 21. 4. 2020, čj. 6 As 218/2019-13).

pokračování

[10] Citovaná judikatura dopadá i na nyní projednávaný případ. Stěžovatel podává velké množství žádostí o informace a následných žalob. Sám uvádí, že se zajímá o legislativu veřejné správy. Městský soud v bodech 14 a 15 napadeného usnesení popsal, kolik žalob, které se týkaly práva na informace, podal stěžovatel k tomuto soudu. Městský soud se také správně zabýval jejich obsahem a dospěl k závěru, že se zpravidla jedná o podání stejného obsahu.

[11] S ohledem na okolnosti dané věci nebylo v souladu s citovanou judikaturou, aby městský soud vyhověl žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Kasační stížnost proti výroku I napadeného usnesení je proto nedůvodná a NSS kasační stížnost v této části v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[12] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

[13] Městský soud zamítl stěžovatelův návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť stěžovatel nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků. A dále dodal, že stěžovatel se v dané problematice orientuje, a proto by jeho návrhu nebylo možné vyhovět také proto, že by to nebylo účelné k hájení jeho práv. S tímto posouzením NSS souhlasí. Pokud stěžovatel nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu být v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. ustanoven ani zástupce. Kasační stížnost proti výroku II napadeného usnesení je proto rovněž nedůvodná a NSS kasační stížnost v této části v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[14] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 29. července 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu